

Dosar nr. 3r-189/20

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (M.Chiperi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A.Minciuna, E.Palanciuc, V.Negru)

DECIZIE

12 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului local Bulboaca cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul declarat de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central,

c o n s t a ț ă :

La data de 05 aprilie 2019, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului local Bulboaca, prin care a solicitat de a anula decizia Consiliului local Bulboaca nr. 30/18 din 10 decembrie 2018 „Cu privire la schimbarea domeniului unor terenuri” (f.d.2-4).

Prin hotărârea din 25 noiembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.69, 72-74).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 27 noiembrie 2019, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus, prin intermediul oficiului poștal, apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, prin care a solicitat admiterea prezentei cereri și întocmirea hotărârii integrale, pentru a depune cerere de apel suplimentară (f.d.77-78).

Prin încheierea din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul declarat de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central (f.d.85-86).

La data de 11 iunie 2020, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus, prin intermediul poștei electronice, recurs împotriva încheierii din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel (f.d.94-95).

În motivarea recursului Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a indicat, că nu este de acord cu încheierea recurată, invocând că Judecătoria Anenii Noi a pronunțat dispozitivul hotărîrii la data de 25 noiembrie 2019.

Recurentul Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a reiterat că la data de 26 noiembrie 2019 a depus apel nemotivat cu numărul de ieșire 1303/OT₃-664.

A mai menționat, că la data de 22 ianuarie 2020, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a primit hotărîrea motivată din 25 noiembrie 2019 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, care a fost înregistrată cu numărul de intrare 1303/OT₃-20.

A relatat că la data de 12 februarie 2020 a fost expediată la Curtea de Apel Chișinău cererea de apel motivată împotriva hotărîrii din 25 noiembrie 2019 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, cu numărul de ieșire 1303/OT₃-38.

Recurentul Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a considerat că toate cerințele pentru ca cererea de apel să fie declarată admisibilă au fost întrunite.

La data de 22 iulie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului Consiliului local Bulboaca copia recursului declarat de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva încheierii din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.99), intimatul însă nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință la recursul menționat.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la data de 27 mai 2020 și notificată recurentului Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, prin intermediul poștei electronice, la data de 02 iunie 2020 (f.d. 87).

Astfel, recursul declarat de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat la data de 11 iunie 2020, se consideră declarat în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 05 aprilie 2019, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului local Bulboaca, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului local Bulboaca nr. 30/18 din 10 decembrie 2018 „Cu privire la schimbarea domeniului unor terenuri” (f.d.2-4).

Prin hotărârea din 25 noiembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului local Bulboaca privind anularea deciziei Consiliului local Bulboaca nr. 30/18 din 10 decembrie 2018 „Cu privire la schimbarea domeniului unor terenuri” (f.d.69, 72-74).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 27 noiembrie 2019, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus, prin intermediul oficiului poștal, apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, prin care a solicitat admiterea prezentei cereri și întocmirea hotărârii integrale, pentru a depune cerere de apel suplimentară (f.d.77-78).

Prin încheierea din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul declarat de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central (f.d.85-86).

La fel, s-a constatat că pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut, că apelantul, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, nu a depus motivarea apelului.

În conformitate cu art. 232 alin.(2) din Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii primei instanțe a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, a fost pronunțat la data de 25 noiembrie 2019 (f.d.69).

Iar, la data de 27 noiembrie 2019, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central (f.d.77-78).

Concomitent, potrivit materialelor cauzei, la data de 11 februarie 2020, recurentului Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat i-a fost expedită

hotărîrea motivată din 25 noiembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central (f.d.83).

Hotărîrea din 25 noiembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, a fost recepționată de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat la data de 21 februarie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d.84).

Prin Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr.55 din 17 martie 2020 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie -15 mai 2020.

La data de 18 martie 2020 a fost emisă Dispoziția nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în conformitate cu art. 22 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, art. 2 din Hotărîrea Parlamentului nr. 55/2020 privind declararea stării de urgență, punctelor 6, 7, 8 și 9 din Regulamentul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1340/2001, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

Luînd în considerare faptul că prin prisma pct. 8 din Anexa la Dispoziția nr.1 din data de 18 martie 2020, termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, termenul de depunere a motivării apelului pentru Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, după întrerupere a început a curge la data de 16 mai 2020.

Astfel, luînd în considerare Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr.55 din 17 martie 2020, prin care a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, pe perioada 17 martie -15 mai 2020, termenul de prezentare a motivării apelului a început să curgă de la data de 22 februarie 2020 și a expirat la data de 21 mai 2020.

La caz, de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, nu a fost depusă motivarea apelului nici pînă la data pronunțării încheierii din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău și nici pînă în prezent.

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate argumentele invocate de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, precum că la data de 12 februarie 2020 a fost expediată la Curtea de Apel Chișinău cererea de apel motivată împotriva hotărîrii din 25 noiembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, deoarece argumentele invocate de recurent sunt declarative. Ori, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nu a prezentat o copie a apelului motivat, dovada expediată prin intermediul oficiului poștal a cererii de apel motivate cu aplicarea ștampilei, cu numărul de intrare a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, recurentul Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nu a prezentat nicio probă, care să confirme că motivarea apelului a fost expediată la data de 12 februarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, la Curtea de Apel Chișinău.

În afară de aceasta, recurentul Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat în recursul declarat împotriva încheierii din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu a solicitat repunerea apelului în termen.

Conform art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Așadar, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a declarat inadmisibil apelul depus de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat și se menține încheierea din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Maria Ghervas

Nina Vascan